

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2026-05-12

Diarienummer:
KSN-2024-03231

Handläggare:
Susanne Frick

Svar på motion om att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna från Jennie Claesson med flera

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** utreda och införa ett bredare koncept för befintliga natur- och kulturbussar,
2. **att** bifalla motionens andra att-sats, samt
3. **att** i övrigt besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jennie Claesson (L) med flera föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 november

- att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna i Uppsala kommun för att säkerställa att alla elever, oavsett bostadsort, får likvärdiga möjligheter att ta del av Uppsalas kultur-, fritids- och föreningsliv,
- att bussen anpassas efter skolskjutiderna så att elever kan delta i aktiviteterna under skoltid utan att deras ordinarie skolskjuts påverkas, samt
- att uppdra till utbildningsnämnden att ta fram förslag på hur en kultur- och fritidsbuss kan implementeras.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Ärendet behandlades vid kulturnämndens sammanträde den 11 december 2025 och av kommunstyrelsen 6 maj 2026.

Föredragning

Kulturnämnden erbjuder idag ett basutbud av kultur riktat till grundskolan. Basutbudet innebär att man lyfter ut en del av kulturutbudet, och låter den delen utgöra en miniminivå som ska erbjudas på ett helt likvärdigt sätt. Inom basutbudet erbjuds varje klass i grundskolan ett (1) kulturprogram per läsår. Basutbudet är inte all kultur som grundskolan kommer kunna ta del av, utan den ska vara just en bas.

Utöver basutbudet kan skolor och förskolor boka ett smörgåsbord av kulturprogram i ett valbart utbud. Men det är inom basutbudet som Uppsala kommun kan garantera den likvärdiga tillgången till kultur. Det finns platser till alla, alla kommer att kunna ta sig dit på lika villkor och det är kostnadsfritt för den enskilda skolan.

Det finns för basutbudet chartrade bussar till alla som inte har gångavstånd. Buss bokas samtidigt som evenemanget. Förskolor och skolor på landsbygden kan också i viss utsträckning boka chartrad buss för det valbara utbudet.

Hur många resor respektive förskola och skola kan göra bestäms utifrån ett kvotssystem där varje förskola och skola har rankats utifrån tillgänglighet. Det går att utöver detta ansöka om en utökad kvot. Den sammantagna budgeten räcker till cirka 330 resor/år.

Kulturnämnden ombesörjer även chartrade bussar för grundskolor till besök med bokad program på Naturskolan eller Biotopias utedagar för samtliga skolor. Detta är utöver den kvot som gäller för kulturbussar. Den sammantagna budgeten räcker till cirka 170 resor/år.

Övriga resor bekostas av respektive skola. Färdsätt och därmed kostnader varierar beroende på antal elever, antal vuxna och om det är möjligt att åka med linjetrafiken eller inte.

UL införde 2025 ett nytt rabattsystem i den ordinarie linjetrafiken. Varje betalande resenär över 18 år kan ta med sig sex barn som är från sju till och med elva år. Barn under sju år reser gratis. Detta kan vara ett alternativ i vissa skolor med mer utbyggd linjetrafik.

Som framgår av nulägesbeskrivningen så har skolor idag viss tillgång till chartrade bussresor till kulturaktiviteter och vissa naturaktiviteter. Skolor på landsbygden är prioriterade. Andra typer av resor finansierar varje skola.

Motionärerna föreslår en modell som liknar den nuvarande. I stället för att införa en ny modell kan nuvarande modell med natur och kulturbussar breddas. I en ny breddad modell kan andra typer av aktiviteter läggas till. Vilka aktiviteter som avses och hur de ska hanteras behöver utredas innan införandet.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av ett breddat koncept för natur och kulturbussar kräver en utökad budget för kulturnämnden vilket kommer hanteras i kommande mål- och budgetprocesser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 12 maj 2026
- Bilaga 1, Motion om att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna från Jennie Claesson (L) med flera

- Bilaga 2, protokollsutdrag från kulturnämnden 11 december 2025
- Bilaga 3, protokollsutdrag från kommunstyrelsen 6 maj 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Petterson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion till Uppsala kommunfullmäktige

2024-10-18

Motion om att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna

Alla barn och unga ska, oavsett var de bor, ska ha samma möjligheter att ta del av kommunens kultur-, idrotts- och fritidsutbud utan att avståndet utgör ett hinder. Men idag möter skolorna, särskilt de på landsbygden, stora utmaningar när de försöker boka grupperesor för sina elever. Med klasstorlekar som ofta överskrider vad en enskild UL-buss kan ta emot tvingas klasserna att delas upp på flera avgångar. På landsbygden kan detta innebära att nästa möjliga avgång kan ske upp till en timme senare. Detta skapar inte bara splittrade grupper utan även ett behov av extra personal för att säkerställa att eleverna på ett tryggt sätt kan ta sig till och från aktiviteten.

Utöver detta måste även hänsyn tas till att många barn på landsbygden har skolskjuts till och från skolan. Om eleverna återvänder till skolan senare än planerat riskerar de att skolskjutsen hem redan har gått, vilket skapar ytterligare komplikationer för både elever och skolpersonal. För lärare och mentorer innebär dessa utmaningar ett komplicerat logistiskt pussel som ofta kräver extra resurser och personal. Risken är stor att dessa utflykter därför uteblir helt och eleverna går miste om värdefulla möjligheter till lärande som stärker deras skolgång och personliga utveckling.

För att möta dessa utmaningar och skapa en mer likvärdig tillgång till kultur och fritid för alla barn och unga föreslår vi en särskild kultur- och idrottsbuss med utökad kapacitet. Med fler sittplatser och ett schema anpassat för skoldagen kan hela klasser resa tillsammans och delta i gemensamma aktiviteter utan att behöva dela upp sig på flera avgångar. Denna lösning skulle både förenkla lärarnas logistiska planering, minska behovet av extra personal och skapa mer sammanhållna och meningsfulla utflykter för eleverna. Genom en kultur- och idrottsbuss säkerställer vi att alla barn och unga får samma chans att upptäcka, lära och utvecklas tillsammans i en trygg och välplanerad miljö.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

- att** införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna i Uppsala kommun för att säkerställa att alla elever, oavsett bostadsort, får likvärdiga möjligheter att ta del av Uppsalas kultur-, fritids- och föreningsliv,
- att** bussen anpassas efter skolskjutstiderna så att elever kan delta i aktiviteterna under skoltid utan att deras ordinarie skolskjuts påverkas, samt
- att** uppdra till utbildningsnämnden att ta fram förslag på hur en kultur- och fritidsbuss kan implementeras.

Jennie Claesson (L), gruppledare och kommunalråd

Motion till Uppsala kommunfullmäktige

2024-10-18

Sussie Åhlander (L)
Anders Wallin (L)
Anders A. Aronsson (L)
Ludvig Arbin (L)

§ 162

Svar på motion om att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna från Jennie Claesson (L) med flera

KSN-2024-03231

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** utreda och införa ett bredare koncept för befintliga natur- och kulturbussar,
2. **att** bifalla motionens andra att-sats, samt
3. **att** i övrigt besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jennie Claesson (L) med flera föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 november

- att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna i Uppsala kommun för att säkerställa att alla elever, oavsett bostadsort, får likvärdiga möjligheter att ta del av Uppsalas kultur-, fritids- och föreningsliv,
- att bussen anpassas efter skolskjutstiderna så att elever kan delta i aktiviteterna under skoltid utan att deras ordinarie skolskjuts påverkas, samt
- att uppdra till utbildningsnämnden att ta fram förslag på hur en kultur- och fritidsbuss kan implementeras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 7 april 2026
- Bilaga 1, Motion om att införa en kultur- och fritidsbuss för landsbygdsskolorna från Jennie Claesson (L) med flera
- Bilaga 2, protokollsutdrag kulturnämnden 11 december 2025

Yrkanden

Jennie Claesson (L) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-05-06

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller föreliggande förslag.

Särskilda yttranden

Ehsan Nasari (C) lämnar följande särskilda yttrande:

Att ha ett mål om 100 procent ekologisk mat i kommunen kan riskera att trycka undan andra viktiga värden när det kommer till matens påverkan på klimat, hälsa och miljö. Centerpartiet vill lyfta vikten av att även ta hänsyn till var maten är producerad. Att öka andelen närproducerad mat är både fördelaktigt ur beredskapssynpunkt och är gynnsamt för Uppsalas livsmedelsproducenter. Att få ekologisk-certifiering är även krångligt för små producenter, vilket gör att vi riskerar att låsa in oss i ett läge där vi bara handlar av stora, etablerade producenter med ett mål om 100 procent ekologisk mat. Ekologiska livsmedel är även i många fall väsentligt mycket dyrare än icke-ekologiska. I det osäkra omvärldsläget vi lever i nu där priser snabbt kan fluktuera, anser vi inte att det är rimligare att låsa in sig vid att 100 procent av maten ska vara ekologisk.

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att satsningen för att på allvar stärka våra stora landsbygder är att:

- Stärka prioriterade tätorter med bra infrastruktur för kollektivtrafik*
- Säkerställa mycket bättre pendlar- och infartsparkeringar*
- Mycket bättre kollektivtrafik*